Onderwerp: Programmabegroting 2027

Ons kenmerk: 334894

Nummer.

Elst, 6 oktober 2026

AAN DE RAAD

1. **Voorstel**
   1. De Programmabegroting 2027 vast te stellen.

2. **Inleiding**
   In de programmabegroting zijn de ambities uit het coalitieakkoord in combinatie met reguliere activiteiten opgenomen.

   We hebben in deze begroting de effecten van de meicirculaire 2026 verwerkt. We informeren u via een TiC over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.

   Om te komen tot een structureel sluitende begroting in de boekjaren 2028-2030 is de Algemene Reserve als dekkingsmiddel ingezet.

3. **Doel en beoogd effect**
   De gemeenteraad heeft het budgetrecht. Met de vaststelling van de programmabegroting stuurt de gemeenteraad op de beleidsmatige speerpunten, stelt budgetten die in 2027 nodig zijn voor de uitvoering van het vastgestelde beleid beschikbaar en vormt zich een beeld van het structurele meerjarenperspectief.

4. **Argumenten**
   Om in aanmerking te komen voor repressief toezicht dient een begroting structureel en reëel in evenwicht te zijn. Dat wil zeggen dat de structurele baten ieder jaar de structurele lasten afdekken en dat de ramingen realistisch zijn. Voorliggende begroting voldoet aan deze criteria. We kennen een sluitende begroting voor 2027-2030 en onze financiële ratio's zijn voldoende.

   Voor het inzetten van de Algemene Reserve als dekkingsmiddel voor de jaren 2028-2030 moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:
   - De weerstandsratio moet boven de 1,4 uitkomen
   - De solvabiliteit moet boven de 20% uitkomen
   - Inzet van de Algemene Reserve mag jaarlijks maximaal 10% van het surplus bedragen.

   Aan deze eisen wordt in deze begroting voldaan, als een aantal bestemmingsreserves geheel of gedeeltelijk vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve. Bij de jaarrekening 2026 zal een voorstel worden gedaan om in totaal voor een bedrag van € 4,6 miljoen bestemmingsreserves geheel of gedeeltelijk te laten vrijvallen.

5. Kanttekeningen en risico's

De begroting is opgesteld op basis van regelgeving zoals opgenomen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De belangrijkste risico's zijn meegenomen bij de risico-inventarisatie in de paragraaf Weerstandsvermogen. In de paragraaf met uitgangspunten bij de begroting hebben we aangegeven op welke wijze we omgaan met de inflatie.

6. Financiën

We hebben een financieel sluitende begroting voor 2027-2030 opgesteld. De begroting sluit met een overschot van € 435.000 in jaarschijf 2027. In de jaren 2028 t/m 2030 is sprake van een sluitende begroting door de inzet van de Algemene Reserve. Het college stelt voor om gedurende deze periode € 1,9 miljoen te onttrekken uit de Algemene Reserve.

	2027	2028	2029	2030
Begrotingsresultaat 2027-2030	**435**	**0**	**0**	**0**

Ten opzichte van de Kadernota 2027 hebben zich een aantal wijzigingen voorgedaan. De belangrijkste verschillen betreffen het effect van de meicirculaire 2026 en he effect van de 2e Bestuursrapportage 2026.

De uitgangspunten voor de opstellen van de begroting zijn de uitgangspunten, zoals opgenomen in de door de raad vastgestelde Kadernota 2027.

Op basis van de Programmabegroting 2027 is de ratio van ons incidentele weerstandsvermogen 2,5 en daarmee "Uitstekend". Ten opzichte van de Jaarrekening 2025 is de ratio aanzienlijk gestegen. Dat komt door een drietal factoren, te weten de toevoeging via de bestemming van het resultaat 2025 (€ 3,4 miljoen), het verwachte overschot 2026 na opstellen van de 2e Bestuursrapportage 2026 (€ 3,4 miljoen) en de verwachte vrijval van een aantal bestemmingsreserves (€ 4,6 miljoen).

7. Duurzaamheid

a. Energietransitie
b. Circulaire Economie
c. Klimaatadaptatie

In de begroting 2027 is aandacht voor duurzaamheid. Met name in Programma 1 Duurzaam en gezond samenleven, maar dit thema is ook integraal onderdeel van alle andere beleidsvelden.

8. Vervolg

Planning

Versturen naar de griffie	8 oktober 2026
Deadline indienen vragen Raad	14 oktober 2026
Antwoorden op vragen Raad	19 oktober 2026
Deadline indienen aanvullende vragen Raad	22 oktober 2026

Antwoorden op vragen Raad	26 oktober 2026
Aanleveren moties en amendementen	29 oktober 2026
Behandeling in de raad	3 november 2026

Communicatie
Er gaat een persbericht uit over de Programmabegroting 2027 na de definitieve behandeling in het college.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente
De Programmabegroting 2027 wordt opgenomen in de begrotingsapp. Deze is voor inwoners gemakkelijk te raadplegen.

Evaluatie
Periodiek wordt de planning & controlcyclus geëvalueerd met de auditcommissie.

NAMENS HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris	de burgemeester
D.C. van Eeten	R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Programmabegroting 2027-2030
2. Concept raadsbesluit Programmabegroting 2027-2030

Portefeuillehouder: Wethouder Wijnte Hol
De behandelend ambtenaar is Hartgers, Sandra.
Technische vragen dienen uiterlijk 14 oktober (1e ronde) en 22 oktober (2e ronde) te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl. Zie ook bij planning hierboven.